

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petivrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnishtvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Davčna novela.

(Spisal dr. Gregorič.)

(Konec.)

Vladni razlogi sami pravijo, da se bodo vsled odstranjenja dosedanjih olajšav po §. 4 vladnega načrta državni dohodki za 2.270.470 gld. zvišali. G. Obreza naj nam torej navede ljudi, kateri mu verjamejo, da je ta paragraf kmetškemu stanu na korist.

Skušnja nas uči, da velika posestva redkejša, mala pa večkrat gospodarja menjavajo, ker so celo male parcele in posestva, katera se z intenzivno gospodarsko kulturo obdelavajo, na pr. z vinorejo, s hmeljarstvom, ki prehajajo iz rok v roke, skoro kakor denar. Mi Slovenci pa smo reveži, pri nas mala posestva prevladujejo, nam bi tedaj §. 4 vladnega načrta gotovo škodo donasal. Posebno kraji, kjer prevladuje vinstvo, bodo očitno škodo imeli, in takih krajev imamo mi mnogo. Poglejmo si naše Halože, na kako majhne parcele so razkosane! Tu se tudi posestniki pogostem menjavajo. G. Obreza sicer takoj spekulanta slutí, kateri po posestvih preži, in ta bi naj le debelo plačal! Kje pa so za Boga ti spekulanti? Nam o njih ničesar ni znanega. To je ravno krivo, da se kmetška posestva tako pogostem prodavajo, ker kapital v hranilnice zahaja, ker državni papirji prevelike obresti dajejo, in so posestva ob vso vrednost prišla. Nam je znano, da je hranilnica nekega malega mesta na Spodnjem Štajerskem v lanskem letu 22.000 gld. dobička imela samo pri tem, ker je za denarje, katerih je preobilo imela, kupila državne papirje. Zakaj pokupijo hranilnice toliko kmetških posestev? Ker nikdo za posestvo še toliko neče obljubiti, kolikor ima na prvem mestu vknjiženega hranilnica, in to skoro nikdar polovice cene ne doseže.

V hranilnicah so do sedaj obstoivali vloge po 5% in še više, ali ni toraj bolje, denarje v hranilnice nositi, pri deževji pod streho, v vročini pa v senci ležati, kakor posestvo obdelavati, poleg tega pa stradati in na pol nag hoditi, pa še ne 4% dohodka dobivati? Pod takimi okolščinami spekulantov za kmetška posestva ni.

Kapital pritiskava ne samo na delavca, ampak tudi na kmeta, to je žalostna ali splošna svetovna prikazen, tu pa bi država, kot organ prava morala posredovati, da kmetškemu stanu to stanje olajša,

ne pa, da mu po načelu: močnejši tlači slabjšega, nalaga bremena, katerih nositi ne more. Takoimenovana agrarna stranka si sicer prizadeva glede zemljišč doseči nekako stalnost, ter razkosanje in vedno menjavanje zemljišč zaprečiti.

Vsaki, kateri ima za kmetški stan srce, mora želeti, da bi se to doseglo. Se li pa to bode doseglo, je drugo vprašanje. Od konca zadnjega stoletja so se gospodarske razmere izobraženega človeštva močno predrugačile.

Doba kapitala je nastopila; vsakdo hrepeni po premoženji, ker po premoženji se ločijo stanovi in vsled premoženja imajo ljudje več vžitka, nego je to poprej bilo. V fevdalni dobi so grofi na svojih gradeh sedeli in premoženje v vkupnosti s svojimi podložnimi trošili, ker jim na drug način ni bilo mogoče. Sedaj bogataši na povrat živijo, po celem svetu potujejo, po letu se v planine na Tirolsko in v Švico, po zimi pa v Nizzo ali Egipet vozijo; vsak hoče le uživati. To socijalno gibanje vpliva tudi na kmetški stan in njegovo lastnino. Kmet je poprej imel svojo kmetijo, za katero se mu ni trebalo bati, ker se ni bilo bati nevarnosti konkurence. Kaj bode „jutri“, to mu je bila najmanjša skrb. Ali sedaj je zemlja svobodna kakor vsako drugo premoženje; proste pogodbe, prosta prodaja zemljišč „na malo ali na debelo“.

Jugoslovanske zadruge nas še malo spominjajo na razmere v prejšnjih dobah; po štiri generacije živijo skupaj, vsaka ima v skupnej koči svoj kot; vsi skupno delajo, kar kateri zasluži, donasa domov, moški orjejo, tešejo, ženske živino opravljajo, predvno predejo, pri goslih in tamburici, — pravo idilično življenje. Ali tudi te patrijarhalne razmere podjedava to, kar mi napredek imenujemo, posamični hočejo svobodni biti, s svojim po lastni volji razpolagati, in terjajo delitev in tako tudi slovanske zadruge razpadajo.

Če tedaj o propadu kmetškega stanu govorimo, ni dovolj, če rečemo, oderuhi so vsega tega krivi, s tem je nekaj povedanega, pa ne vse, in ne s pravimi izrazi. Socijalistično vprašanje je omajalo ves svet, celo gospodarsko življenje, in z njim se mora v prvi vrsti računati.

Zakonodajci pa morajo pri vsaki postavi o novem podavčevanju to v poštev jemati in premišljati, da se morejo novi davki nalagati kapitalu, a gospodarskim zemljiščem ne več.

Kakor postavni načrt razločuje v drugih paragrafi o kmetškem posestvu na jedni strani in drugem posestvu na drugi strani, tako naj bi tudi v §. 4 razločeval, in kmetškemu posestvu dosedanje olajšave privoščil, ali pa neko odstotno mero — recimo 1 1/2% — vsprejel, katera kmetškemu stanu dosedanega bremena ne bi povišala. Kapitalist se še ne zmeni, ali je 1% več ali menj, kmeta pa 1% že preveč tlači.

„Reichsanzeiger“ pa „Germania“.

Naši blagovoljni čitatelji naj se čudijo eksotnemu naslovu tega članka! Utegne jih zanimati najprvo, kaj je nemški visokouradni „Reichsanzeiger“ (Državni oglašnik) te dni priobčil na odličnem mestu namreč to-le:

„Przeglad powszechny“ je ime listu, ki ga v Krakovem živeči jezuit P. Morawski vsak mesec s svojimi raznimi soredovniki in somišljeniki na svetlo daje in kateremu je namen, da bi se misel vstajenja vse Poljske živa ohranila mej poljski govorečimi podložniki v Rusiji, Avstriji in Prusiji. Ta namen se kaže v tem, ker si je ta časopis sotrudnikov pridobil po vseh deželah, ki se količkaj ujemajo z narodnostjo poljsko, in ker je v publicistno zvezo stopil povsodi od „poljske Livonije“ (od trih zahodnih okrožij ruske gubernije Vitepske) počenši doli do Dalmacije. Da se sovražstvo do nemštva in ultramontanski fanatizem kakor rudeč pas vije po vsem tem glasilu, da se pod pretvezo udanosti katoliški veri gojijo ideje sovražne sedanjemu državnemu redu, to se umeje samo po sebi. V tem duhu govori bivši vladika Janiszewski o papeževi encikliki proti frajmavrarstvu, Lisicki (spisatelj znanih knjig o marquisu Wielopolskem in o A. Kalcetu) o memoarah kneza Metternicha, jezuit P. Bierling (spisatelj knjige „Rocue & Demetrius“) o pismih kardinala de Côme najplivnejšemu jezuitskemu propagandistu v 16. veku in spovedniku spreobrnjenega Ivana Švedskega, Antoniju Posepinu, gospod Ostoja o „Lutrovem prazniku na Nemškem“, jezuit pl. Jakowski o zgodovini Bazilijanskega reda, kateri je v zjedineni cerkvi imel prvo besedo, neimenovani pisatelj o bodoči imenoti katoliški tisočletnici apostola slovanskega, sv. Metoda na Moravskem, o kateri se izraža upanje, „da bode pri njej Poljska složno, dostojno zastopana“. — Gaslo „Przegladovo“ slóve: „Blagor narodu, kojega gospod je Bog“.

LISTEK.

Ponedeljsko pismo.

Gospod urednik! Ko sem se nekdanj vozil z Dunaja v Ljubljano, ustavljal sem se v Mariboru, da obiščem starega mi pobratima, Jurčičevega in Vašega prednika, pokojnega Antona Tomšiča. Zadel sem jako srečen dan. Tomšič bil je doma, vrhu tega pa tako izredno dobre volje, da sem se kar čudil. Mej pogovori o raznih političkih osebah in razmerah jo vedno ponavlja popeval:

Der Mensch muss eine Freude haben,
Sonst hätt' er ja ka Freud!
Und wenn er keine Freud' nicht hätt',
So hätt' er gar ka Freud!

Tem vrsticam zložil je bil sam melodijo in kadar koli sem izrazil svojo nevoljo nad tem in onim, pogledal me je iznad svojih naočnikov nekako dobrovoljno, ter zopet zapel: „Der Mensch muss eine Freude haben!“ da sem mu naposled sam prav

dajal in bil prepričan, da se človeku veselja res ne sme zavidati.

Teh Tomšiču priljubljenih stihov spomnil sem se včeraj, ko mi je slučajno v roke prišel „Laib. Wochenblatt“ z dne 3. t. m., v tem pa kot listek silno dolg popis komersa, ki so ga bili priredili v kazinskem salonu nemški velikošolci s Kranjskega, oziroma njih društvo „Carniola“.

Prečitavši ves listek, ki se vleče, kakor kurja čreva, skozi štiri strani, mislil sem si: Tudi ti ljudje morajo imeti svoje veselje, sicer bi ne imeli nikakega veselja! Mladiči morajo imeti svojo igračo, če ne drugačne, vsaj pod imenom „Carniola“.

Po pregovoru, da: Kar mačka rodi, rado miši lovi“, se tudi od naših nemškutarjev ne smemo nadejati narodnega zaroda, ampak nemškutar rodi nemčurčka itd., kakor se na primer čita v znanem genuit-evangelji.

Veselica morala je biti velikanska, kajti naglašala se, da kaj tacega Ljubljana še ni videla, in to je tem laglje pojmiti, ker ima društvo „Carniola“ že ogroinno število članov, rekše skoro že trideset.

„Malo nas je, a smo ljudi“, zaradi tega se tudi ošabno trobi v svet, da se jedino v nemškem dijaku kaže djaštvo v svojej popolnosti. „Nur Lumpe sind bescheiden“, bi rekel Goethe, da je kdaj imel priliko, radovati se v kazinskem steklenem salonu, ki je bil takrat okrašen z nemško-narodnimi barvami, s črno-žolto-zlato trobojnico.

V soglasji s tem nemškimi zastavami bili so tudi govori, ki so se govorili v ta večer. Govorilo pa se je veliko, kajti skoro vsacega obsenčil je sv. Duh s svojimi darovi in poudarjal se je svetovni in kulturno-zgodovinski pomen nemškega življa na Kranjskem. Gosp. dr. Hauffen, ki je izrekel to gorostasno misel, je menda pri tem cikal na naše Kočevce, ki s svojimi pomerančami in figami kolovratijo po vsem svetu in nemško kulturo „hoch und nieder“ prodajajo. Zaradi te vzvišene misli o svetovnem pomenu nemškega življa na Kranjskem se je g. Hauffen konečno spodobno „lepo — i cifrasto“ zahvalil „nemškemu duhu“.

Za njim oglašil se je profesor Ed. Samhaber. Marsikateri čitatelj že pozna tega moža,

S tem se hoče v resnici reči: „Blagor narodu, ki ne pozna družega gospoda kakor duhovenstvo katoliško“. Ali in kako dalje se pa to izključivo pripoznanje tega gospoda da strinjati z zvestobo, ki je prisežena za deželnega gospodarja in državo, to se ve da ni nič mari poljsko-jezuitskem izdajateljem tega lista. Da iz teh poljsko-narodnih sanjarij za cerkev katoliško ne more priti nič dobrega, to je vsakemu nepristranskemu sodniku popolnem jasno, kakor je tudi jasno, da mora tako narodno-sanjarsko življenje, samodelsko podpihovano z mrtvimi spomini, le v zlo obračati realne odnose po poljskih krajih države.“

Biči, ki so v tem članku spleteni za katoliške Poljake, so zlasti zavoljo tega čutiti tako trdi, ker so v posebno svarilo razobešeni v visokoficijoznem „Reichsanzeiger“-ji. Le redkokdaj se zgodi, da bi se ta list spustil v jednake stvari, v tako polemiko, ki je sedaj doletela poljski rečni časopis. A kadar se to zgodi, zgodi se na povelje visocega Olimpa, nemške državne vlade. Tudi ta pot je visoka vlada čutila potrebo, da je visoko gori na svetilnik postavila svoj kazalec, da bi javnega mnenja oči obrnila na izjave Poljakov in nemških katolikov, da bi pripočila jih avstrijskemu in ruskemu nadzorstvu! Dunajski Samuel se je tudi v resnici že oglasil: „Gospod, tu sem, kaj veliš?“ Članek „Reichsanzeiger“-ja je našim nemškim časopisom, neizimši oficijoznih, pravi koran, katerega mora vsak avstrijski politik nositi vedno pri sebi, da se bode naprej vedelo denuncijovanje Poljakov podpirati s sveto nemško resnico! Berolinski časopisi pa tudi z veseljem zabeležujejo novi akt avstrijsko-nemške poslušnosti in udanosti.

Windthorstova „Germania“ pa je „Reichsanzeiger“-ja poklicala pred svoje sodišče in izrekla je ob njegovem člankarskem činu laskavo sodbo: da je pri tej priliki tendencijozno pačil, ali pa da je kolosalen nevednež. Mej drugim piše k temu „Germania“ to le.

„Leta 1863. so v Velegradu na Moravskem, kjer je sv. Metodij 885. leta dokončal svoje popotovanje na zemlji, slavili spomin tisočletni, da se je tam ustanovila vladikovina. Te slavnosti se je udeležilo na stotisočine Slovanov. Tega se spomina tudi Krakovski „Pregled“, ki nadalje piše: „Samo Poljakov ni bilo, ki so bili tedaj sredi hrupa znanih dogodkov in nezgod (upor proti Rusiji) in torej neso znali o tem mirmem zmagoslavji vere in jedinstva narodov, po Kristu si sorodnih“. Časopis na to javlja, da so se v Krakovem in v Lvovu zasuli odbori, katerim so načelniki Dunajewski, Morawski in Sembratowicz, vladike; ti odbori bodo skrbeli, da se slavnosti udeležijo tudi Poljaki. In konečno pravi „Przeglad“. „Pri Bogu upamo, da bode Poljska v tej stvari vredno (godnie), dostojno zastopana.“ Bržkone so učenjaki pri „Reichsanzeiger“-ji mestu „godnie“ čitali „zgodnie“ (jednodušno), to povedali z besedo „einig“ (složno) ter mislili, da morajo torej domovino svariti zastran nevarnosti, ki preti iz „složne“ Poljske. Dilema: ali tendencijozno pačil, ali pa kolosalen nevednež — stoji trdno kakor skala.“ Tako „Germania“.

Kaj poreče na to visokouradni „Reichsanzeiger“? Mi pa odpremo registraturo in utaknemo vanjo nov interesanten akt, dokazilo za nemško temeljitost in tolerantnost. —n.

vsí pa ne. Zatorej treba, da ga občinstvu predstavimo. Profesor Samhaber je tisti mož, ki je pred nekoliko leti mrevaril in v Prokrustovo posteljo svojih narodnih mislij tlačil našega Preširna in se v svojih „Preširenklänge“ v jedno vrsto stavil z njim. Nemeč bi rekel: der Mann fühlt sich! Sicer je pa g. Samhaber učitelj na naši pripravnici v Ljubljani.

V omenjeni večer zajahal je g. Samhaber zopet svojega šepavega Pegaza, ki že dolgo časa za akutno nadubo boleha in govoril je neke stihe, hudomušni listkar celo trdi, da je bila „oda“, v katerih je do dna izpraznil vse svoje velikonemško srce. Zaradi slabih stihov mu nismo prav nič zavidni, — slabi pesniki navadno neso nevarni, vsaj tako dolge ne, dokler te ne nadlegujejo s svojimi nepresežnimi proizvodi — in prav iz srca privoščili bi mu veselje nad svojim novorojencem, da ni g. Samhaber takrat ubral politične strune. „Politisch Lied ein garstig Lied! to velja tudi Samhaberju, zlasti ako se v pesen, ki je ob sebi slaba, kot reklama vmešava tendenca in laž. In to se je v tem slučaju zgodilo! Profesor Samhaber opisuje prežalostno stanje Nemcev

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 19. januarja.

V Brnu izhajajoči „Tagesbote“ prinaša članek o **ministerstevski krizi**. Ministerstvo se bode, pravi ta list, kakor je izvedel iz najboljšega vira, prenovilo še pred državnozbornskimi volitvami. Grof Taaffe se popolnem ne strinja s svojimi sedanjimi tovariši, zato hoče vstopiti v volilno akcijo z novimi možmi, ki se bodo popolnem ujemali z njegovimi nazori. Vzel morda ne bode novih ministrov iz parlamentarnih krogov. Levičarji, pa misli ta list, bi ne prevzeli nobenega ministerskega sedeža, ko bi se jim tudi ponudil. Vlada z leve sedaj ni mogoča, če tudi so liberalci zmožni vladati. Nalog zjedinjene leve je sedaj samo paziti, da se ustava ne ruši, federalistične tendencije ne premagajo in se ne vvaajo socialne reforme, kakeršnih bi radi fevdalci in klerikalci. Zato misli ta list, da bode levica vsaj deloma podpirala obnovljeno Taaffejevo ministerstvo, če bo le to olajševalo izpolnjevanje te njene naloge. Drugi nemški listi pa mislijo, da te vesti neso zanesljive, in da najbrž ostane še na dalje to ministerstvo, kakeršno je.

Še sedanjí državni zbor ni končal svojega dela, že se govori, kako bodo stranke razdeljene v novem državnem zboru. Sedanja levica se neki ne povrne več taka v novi državni zbor, temveč odločnejši nemški nacionalci bodo neki osnovali poseben nemški klub. Ravno tako se govori o novem jugoslovanskem in italijanskem klubu. Jugoslovanski klub že posebno preseda oficijozno; vse sile napenjajo, da bi ga ubili, ko se še rodil ni. Mi ne vemo, koliko je resnice v teh govoricah o novih klubih, a zdi se nam že to pomenljivo, da se o možnosti taci klubov govoriti more, in to v šestem letu Taaffejeve vlade. Ta vlada je vse sile napenjala, da bi dosegla, da bi se stranke v državnem zboru ne razločevale po narodnostih, temveč po kakih družih političnih načelih. Pa kljub vsemu njenemu prizadevanju se sedaj resno razpravlja, da bi se zopet osnovali trije narodnostni klubi. Ako bi se to uresničilo, brojil bi državni zbor nič manj nego pet klubov, ki bi se označevali po narodnosti njenih članov. To je dober dokaz, kako silo ima načelo narodnosti, da se vsem prizadevanjem vlade ni posrečilo podvreči je kakemu družemu načelu. — Državni zbor bode težko dovršil svoje delo do Velike noči, kakor bi rada večina in vlada. Vlada namreč hoče, da zbor reši še celo vrsto zakon-kih načrtov, a obravnave o tem bi se utegnile jako zavleči, posebno, če bode opozicija kaj skušala stvari zavirati s stavljenjem novih predlogov. Budgetna debata utegne dalje trajati, kakor bi vada rada. K zakonom, katere ima še državni zbor rešiti v tem zasedanju, pripadajo tudi sledeči: zakon proti anarhistom, zakon o zavarovanju proti nezgodam, zakon o lokalnih železnicah, zakon o pobiranju davkov in predloga o obnovljenju pogodbe s severno železnico. Posebno posvetovanje o po-lednejših predlogih utegne biti dolgo in jako burno, kajti vlada ne misli te železnice, o katere se je že toliko pisalo in govorilo. Podržavljene, četudi je večina državnih poslancev za podržavljenje. Vlada neče tega storiti iz denarnih ozirov. Ko bi se to zgodilo, morala bi država najeti železniško posojilo, baš tega pa ne mara finančni minister. Poleg tega se ve da se je vlada tudi morala ozirati na želje akcijonarjev severne železnice, ker ti imajo največji vpliv na Dunajski borski in bi jej lahko delali kake neprijetnosti, kadar bi potrebovalo kakega novega posojila. Brez tega pa obstati ne more, kajti državni deficit ponavlja se leto za letom, naj se še tako napoveduje z ministerske klopi, da ga bodoče leto ne bode več. S severno-železniško družbo je vlada dognala neki novo pogodbo, po katerej bode ta družba tarife za premog zjednačila z dotičnimi tarifi državnih železnic. A tudi tu si je društvo severne železnice znalo pridobiti to ugodnost, da se povižani tarifi takoj ne vvedejo, ampak še le čez

na Slovenskem, ki se kar na ražnu pekó in pravi mej drugim:

„Obzwar wir, zwischen Fremdlinge gekeilt,
Verhóhnte und Verfolgte sind im Land!“

Radi bi znali, kdo zaničuje in preganja Nemce v deželi, da jim „srce krvavi“, da se morajo bojevati? Ni mari g. Samhaber sam prišel k nam kruha iskat, ali ni našel pri nas prave slovanske gostoljubnosti? Kdo mu je kdaj stavil ovire? A namestu da bi našo gostoljubnost hvaležno pripoznaval, primerja Slovence z gadom, ki je dečka, ki ga je na prsih ogrel, pičil in mu tako zadal smrtno rano. A ni dovolj temu, Samhaber s svojim Pegazom koraca še dalje in okončuje svoje Klapphorn-stihe:

„In unserm Lager“, nicht in dem der Feinde,
Ist Oesterreich — — —“

Kakor se vidi, tudi Samhaber ni posebno pohlavnega duha, vrhu tega pa ima izrečno nadarjenost za denuncijanstvo, kajti javno je izrekel, da je Avstrija le v nemškutarskem ostrogu.

In vse to se je pustilo govoriti brez ugovora! Menda se omenjeni stih niti v cenzuro poslali neso. Mi vsaj imamo pri rokah veliko bolj ne-

pet let, ko nova pogodba stopi v veljavo. Tako bi še dolgo privilegij severne železnice tlačil našo industrijo. Nastane samo še vprašanje, bode li državni zbor pritrldil nove pogodbi, ali ne?

V petek je v **hrvatskem** saboru bila jako razburjena debata o verifikaciji poslancev Pavkovića. Opozicija je očitala temu poslancu, da je tat. Bil je res že zaradi tatvine v sodnijske preiskavi, ki je pa zanj ugodno izpala. Po dolgej in jako ostrej debati se je ta volitev verifikovala in sicer s 37 proti 31 glasom. Jeden poslanec je oddal prazen listek. Več poslancev sabsorske večine je ostavilo zbornico, nekateri so pa glasovali z opozicijo. — Srbski klub je sklenil sklicati konferenco hrvatskih deželnih in ogerskih državnih poslancev srbske narodnosti v Pešto, da se posvetojuje, kake politike se jim je držati na dalje na Hrvatskem in Ogerskem. Posvetovali se bodo tudi, da bi se osnoval poseben list, ki naj bi bil klubov organ.

Reformo **ogerske** gospodske zbornice čakajo nove težave. Ne le, da mnogo konservativnih magnatov ogerskih nikakor ni moči pridobiti za vladno predlogo, se tudi sedmogradski plemenitniki mislijo ustaviti takej reformi. Davčni census 3000 gld. je njim prevelik, kajti v novej zbornici bi imelo le pet ali šest sedmogradskih aristokratov sedež, v tem ko ga ima sedaj jih še čez sto. Misli se, da bode vlada vsled tega prisiljena znižati census na 2500 ali pa na 2000 gld., ker sicer bi baš plemeniti Sedmogradci v zvezi z ogerskimi vladnimi protivniki utegnili pokopati to reformo.

Vnanje države.

Ruski generalni major, grof Ignatjev imenovan je začasnim vzhodnosibirskim generalnim gubernatorjem in poveljnikom Irkuškega vojskega okraja. — V ruskih vladnih krogih je zopet zmagalo sovraštvo k Poljakom. To kaže naredba finančnega ministra, s katero je odpravljen finančni oddelek za poljsko kraljevino, in so vse finančne oblasti na Rusko Poljskem podredjene finančnemu ministerstvu, uprava vseh državnih posestev pa trgovskemu ministerstvu. Ruski, Poljakom sovražni listi pa sedaj zahtevajo, da se odpravi poljska banka in pokojninska blagajnica za kraljestvo poljsko in tako vničijo poslednji sledovi poljske samostojnosti ter da se tako prepriča Poljake, da neso nič družega in nikdar nič družega ne bodo, kakor del ruskega carstva.

Francoski pomorski minister admiral Peyron baje misli odstopiti po dovršenih volitvah v senat. Povoletu je, da se je uprava kolonij odzela pomorskemu in dala trgovskemu ministerstvu. — Ministerski svet je sklenil vsprejeti državne stroške, kakor jih je znižala budgetna komisija, in dohodke lanskega leta za podlago budgetu za 1886. leta, izredne stroške jako znižati, in nobenih novih davkov ne vvesti.

Odsek **nemškega** državnega zbora za pretresovanje predloga, da se proglasi enakopravnost poljščine z nemščino pri sodnijah v poljskih krajih nemške države, je zavrgel ta predlog. Tedaj, ko se je ta predlog izročil odseku, smo se nadejali, da bode državni zbor se pokazal toliko pravičnega, da vsprejme ta predlog, a odsek je že pokazal svoje sovraštvo proti slovanskemu življu. Nemeč je povsod jednak.

Pri obravnava **afriške** konference se je pokazala nova težava. Sedaj ko sta se Francija in afriška družba sporazumeli zaradi mej nove kongijske države, dela Portugalijsa v tem obziru težave. Trdi namreč, da ima pravico na ozemlje ob ustji Konga. Tako bi ta država ne imela morskega obrežja, kar bi jako oviralo njen razvoj.

Anglijski trgovski minister, mr. Chamberlain govoril je nedavno v Birminghamu na nekem shodu liberalcev o volilnej reformi, in trdil, da to delo še ni dokončano, temveč se bode kmalu volilno pravo moralo še razširiti. V Ipnovichu je pa ta radikalni državnik na nekem shodu izjavil, da morajo glavne točke liberalnega programa biti sledeče: brezplačen ljudskošolski pouk, razširjenje

dolžni sestavek, kateremu se je pa odrekel „imprimatur“, seveda je bil ta sestavek slovenski. Menda se tudi gospodje pri političkem oblastvu ravnaajo po Tomšičevem: „Der Mensch muss eine Freude haben!“ a s tem dostavkom, da človek stoprav pri nemškutarji pričinja.

Od drugih govornikov bi trebalo omeniti profesorja Linharta, ki je tudi pri tej priliki podudarjal nemštvo, pragermani Suppan, Machnitsch, Jesenko, Goltsch, Dežman itd. Kaj so govorili, si vsak lahko sam misli. Navdušenje bilo je veliko in „schlägerji“ so neprestano gromeli in ropotali po potrpežljivih klopih in stolih, da se je dostojno praznoval „Wiegenfest“ društva „Carniola“ Aja tutaja!

Nikarte smijati se! „Carniola“ je svetovne važnosti, kajti na konci omenjenega listka se pravi: „Möge den die „Carniola“ die idealen Güter unseres Volksthums hegen und pflegen; sie rettet mit dem Deutschthum auch die Menschlichkeit.“

To je vendar „za počt“ bi rekel gosp. Čamernik. Alfa.

lokalne vlade na deželna okrožja, reforma najemništva zemlje in uredba davkov po zmožnosti davkoplačevalcev.

Poročila iz Londona o **egiptovskih** zadevah se ne ujemajo. Nekatera trdijo, da Anglija neče nič prijenjati Franciji, druga pa, da je baš Gladstone jako zadovoljen s francoskimi predlogi. Ako je poslednje res, snide se kmalu nova egiptovska konferenca, in sicer, kakor se sedaj govori, v Londonu.

Egiptovski podkralj dobil je poročilo od murdirja Dongolskega, da je tja iz Kartuma prišel sel, in poročal, da je bil Mahdi v posebnem pismu poprosil Gordona, da ga sme obiskati. Gordon mu je odgovoril, da se hoče z njim razgovarjati v Omburmanu. Gordon se je na to podal v Omburman s štirimi parniki. Tam je pa njega napalo mnogo **sudanskih** ustajnikov. Jedno ladijo Gordonovo so potopili. Gordonovim vojakom se je nazadnje posrečilo sovražnika zapoditi v beg. Slatina beja so ujeli ustajniki. — Poročilo o sporazumljeni mej generalom Wolseley-jem in Mahdijem se ne potrjuje.

Dopisi.

Izpod Nanosa 16. januarja. [Izv. dopis.] V prošlem letu je naša kranjska kmetijska družba se nekako pomladila, z nova oživila. Udov je v tem letu toliko pristopilo, da se je število pri nekaterih podružnicah ne samo podvojilo, nego počvetorilo, popetorilo. Želeti pa je da bi to navdušenje tudi v prihodnje se obdržalo, ter da bi društvo kolikor je le mogoče v prosep našega, propadajoče kmetijskega stanu delovalo, kar je tembolj želeti, ker je silno silno potrebno.

Tudi naša podružnica v Senožečah krepko napreduje, in kakor kaže, se je nadejati, da ne bode zopet zaspala, nego da bode resno delovala. Mogoče, da se bode to že v tem letu pokazalo, ker bržkone, napravila bode kmetijsko tombolo, na kateri bodo gotovo lepi, kmetijstvu koristni dobitki. In ako se bode to že letos vršilo, ne bode mari to najboljši dokaz, da so mej udi te podružnice pravi rodoljubi, ki hočejo dejanski, ne le z besedo pokazati, da njim je napredek kmetijstva jako pri srci ter da so pripravljeni, če je treba tudi, kaj žrtvovati. Pomisliti pa je, da je ta podružnica še pred dobrim pol letom mirno ležala v naročji Morfejejevim, skoro brez udov. Zdaj je pa čvrsta, vzbujena ter šteje do 30 jako vnetih članov.

Mej ude te podružnice imamo čast prištevati občeznanega ter visoko spoštovanega domoljuba g. A. Dejaka, deželnega in mestnega poslanca v Trstu. Pristop tega gospoda je vse ude jako razveselil, kajti dobro je vsakemu znano, da smo dobili v tej osebi pravega društvenega zaščitnika, kateri bode gotovo veliko pripomogel, da se podružnica ojači. Spoštovanje, koje vživa ta čislani gospod, je tudi popolnem zaslužen. On podpira mnogo narodnih društev; vsako leto da ubogim ljudem na tisoče služka in mnogo grenkih solzá je že obrisala njegova krščanska darežljivost, da, mnogim rodbinam zabračila je njegova usmiljena roka, da neso bile izgnane čez prag rojstne hiše od drazege domačega ognjišča. Kar ga pa najbolj diči, je pač to, da se pri vsakem dobrem delu ravna po evangeljskem načelu: „Kar dá desna roka, za to ne ve leva.“ Omeniti moramo pa tudi, da jednako plemenita dobrotnica je tudi gospa soproga, katera je vedno pripravljena, pristopiti na pomoč revnim in siromašnim bolnikom. Radi tega je tukaj občina in opravičena želja, da bi ju Bog še mnogo let ohranil!

Iz Cerkanice na Notranjskem. 14. jan. [Izv. dopis.] Dne 21. decembra p. l. bil je občini zbor „Narodne Čitalnice“, pri katerem je bila večina udov navzočnih.

Zborovanje pričel je z nagovorom gospod predsednik, ter potem daljna poročila o društvenih zadevah prepustil gospodu blagajniku in gospodu tajniku.

Pri tem zborovanji volil se je nov odbor, in sicer so bili izvoljeni gg.: Fran Gerbič, predsednikom; Josip Milavec, podpredsednikom; Anton de Schiava, blagajnikom; Karol Dermel, tajnikom; Fran Zagorjan, knjižničarjem, in gospodje Fran Šerko, Alojzij Pogačnik, Ivan Prndič, Matevž Završnik, odborniki.

Za zabavo in dušno hrano naročili so se sledeči časopisi: „Edinost“, „Slovenski Narod“, „Novice“, „Slovenec“, „Ljubljanski List“, „Kres“, „Zvon“, „Brenclj“, „Presse“, „Kikeriki“, „Neue ill. Zeitung“, „Glasbena Matica“. Da bode novo izvoljeni odbor vztrajno in neomahljivo deloval za narodno stvar in napredek našega društva, smemo zagotovo

ljeno biti, zatorej zakličem v imenu vseh tukajšnjih narodnjakov: „Živeli!“

Konečno naj izrečem presrečno zahvalo gospodu podpredsedniku Josipu Milavcu, kateri nam prepušča brezplačno svoje prostore za čitanje, kakor tudi dvorani za veselice, katerih se nadejamo v večje število, kakor lansko leto. D.

Iz Rovt 16. januarja. [Izviren dopis.] Po Rovtah je palo od 21. decembra l. l. do 16. dne t. m. sedem pedij na debelo snega, pa sneži le še naprej. Hišniki so v velikih skrbih, da bi jim predebela snežena odeja ne polomila streh, kar se je te dni že nekemu tukaj pripetilo. Zatorej hite možaki, da s sleherne strehe potrebitjo sneg. Naše sadno in drugo drevje je do tal pripogneno, kar pa se upogniti ne da, se odlomi, (akoravno se, kjer le mogoče, čez dan pridno in skrbno oteplje in otresa). Do današnjega dne poškodovanega je pri nas, a tudi po okolici, že mnogo sadnega drevja. Škoda precesnja.

Poti in ceste so zbog vednega čiščenja z drobnim snegom zasute tako, da ni moči peš daleč od hiše; najmenj pa po noči brez dobre luči. Otroka, niti žene ne vidiš po celi dan na ulici.

Ljudje, kateri prebivajo v slabotnih kočah so v tem slabem vremenu v vednem strahu, da se po noči koča ne poruši in vse družine v njej ne pokonča. Sicer se pa take bajte že več iz snega ne vidijo, jedino bela streha ti kaže zameteno bivališče. Iz oken mnogih hiš se tudi ne vidi več k sosedu ali drugam na prosto.

Pred tremi dnevi čuli smo močen grom in videli pogostno bliskanje, kar je baje vse slabo znamenje za dobro vreme.

Stari možaki so nam še v pretekli jeseni prokrovali, da nam je pričakovati letos hude zime z obilim snegom. To so uganili. (Tukaj ne pomnijo tako veliko snega, že 9 let.) Vender pa se je tolažiti, da pride, kakor tudi starejši vremenski proroki menijo, po debelem snegu — „dobra letina“. Bog nam jo daj!

Domače stvari.

— (Knez in škof dr. Misija) pristopil je „Slovenske Matici“ kot ustanovnik.

— (Za „Mir“) nabral je mej nekaterimi rodoljubi Ljubjanskimi gospod Iv. Hribar 66 gld. 50 kr. — Naj bi tudi drugod marljivo podpirali s prostovoljnimi doneski ta za vzbujo naših koroških bratov tako imenitni list

— (Jurčičevih zbranih spisov) četrti zvezek izide do Velike noči. Zadnje dni naročili so dijaki gimnazije Celjske 58 izvodov. Slava! Rodoljubom priporočamo, naj širijo to delo mej narodom, da bodo čim preje gotovi vsi zvezki.

— (Osobne vesti.) V Mokronogu so zopet županom izvolili znanega A. Pižmahta. Kaj pa je tega treba bilo? — Okrajni glavar v Kočevji gosp. Hočevnar šel je zaradi bolezni za tri mesece na dopust. Nadomestuje ga c. kr. okrajni komisar Toman. — Naši državni poslanci odpeljali so se danes na Dunaj.

— („Zabavni večer“) narašča od tedna do tedna. Preteklo soboto nas je bilo 38 vkupe, dasiravno so bili pevci zadržani, ker so imeli pevci in pevke svojo posebno izredno lepo veselico v čitalnični dvorani. Predsedoval je gosp. Ivan Hribar, čital pa g. profesor Rajč jako temeljito in obširno razpravo o škofu Petretiči. Razprava bode tiskana najbrže v „Kresu“. „Zabavni večer“ je in corpore brzojavno čestital gg. Gorazdu in Spektabilisu, ki sta v ta dan praznovala svoj god, g. Petričič pa je prečital pismo g. Gregorčiča, ki se zahvaljuje za prijazni pozdrav in izraz somišljenja. Ostali večer izpolnjeval se je petjem in govori.

— (Okrožnica dež. odbora kranjskega) do vseh županstev in župnijskih uradov. Slavni kranjski deželni zbor je v seji dne 13. oktobra l. 1883. naročil bil deželnemu odboru, da naj poizveduje po uzrokih, vsled katerih kmetijski stan čim dalje tem huje propada, in da naj potem navsetuje, kako bi se dalo zboljšati materijelno stanje kmetijskega stanu. V poslednjem zasedanji l. 1884. predložil je deželni odbor svoje nasvete in mej drugim posebno na to opozarjal, da je na Kranjskem do zdaj še silno malo taci denarnih zavodov, hranilnic in posojilnic, pri katerih bi kmet v zadregi dobival manjša posojila na kratek čas proti primernim obrestim na personalni kredit. Kajti dostokrat se prigodi, da tudi tak posestnik, ki je vsega zaupanja vreden, nema gotovine, ko mu je porav-

nati kaka silna plačila. Povsod so se v ta namen osnovali hranilne in posojilne zadruge, ki prevzemajo hranilne vloge, na drugi strani pa posojujejo na osobni kredit, ne da bi kmetu trebalo tak dolg dati vknjižiti, kar mu veliko stroškov naklada pri vpisanji in pozneje pri izbrisanji, da si včasih le za nekaj mesecev takega posojila potrebuje. Deželni zbor, spoznavši korist taci denarnih zavodov za kmeta, naročal je zato deželnemu odboru, da naj kmetstvo opozarja na koristno delovanje hranilnic in posojilnic. Deželni odbor tedaj naznanja ta deželno-zborski sklep častitemu uradu ter dostavlja, da je pripravljen, poslati pouk, kako se je ravnati pri napravi hranilnic in posojilnic zadrug in kako se ima dalje poslovati. Sploh bode deželni odbor rad vstrelal z vsakim pojasnilom, katerega bi želeli možje, ki bi se lotili prekoristnega in rodoljubnega dela, z napravljanjem taci denarnih zavodov pomagati kmetkemu ljudstvu.

— („Dolenjskih Novic“) došla nam je 2. številka. Vsebina je prav raznovrstna, in kar je glavno, prav popularno pisana. Priporočamo ta list še jedenkrat vsem rodoljubom, da ga širijo in priporočajo v svojih krogih. Za 1 gold. za vse leto, dobiva kmetovalec prav veliko poučnega in zabavnega berila. Naj se torej prične prav živa vztrajna agitacija!

— (Za slovensko privatno deklisko šolo) v Gorici nabirajo se radodarni doneski kakor za otroški vrt. Prvi dan, ko je dotična pola krožila, nabralo ali podpisalo se je 101 gld. Na čelu darovateljev podpisan je državni poslanec vitez dr. Tonkli s 50 gld.; sledijo mu dr. Aleksij Rojic s 15 gld., dr. A. Gregorčič in deželni poslanec Ignacij Kovačič z 10 gld. in drugi. Rodoljubi, katerim je mogoče pomagati pri tem preblagem podjetji, naj blagovolijo poslati svoje darove društvu „Sloga“. Sprejemajo se s hvaležnostjo tudi najmanjši darovi. Kar se za narod stori, je vse hvale vredno, če je še tako malo.

— (Ustrelil) se je pretekli petek v Celji železniški inženir Kielhauser. Povod bila je baje neozdravljiva bolezen.

— (Vabilo!) Čitalnica v Gornjemgradu priredi dne 8. februvarja t. l. zabavo s sledecim sporedom: I. Igra: „Krojač Fips“. II. Igra: „Sam ne ve, kaj hoče“. III. Komična predstava: „Dva sosed“. IV. Petje. V. Ples. Začetek točno 1/2 8 uri. Vstopnina 30 kr. Večji darovi se hvaležno vsprejemajo. K tej zabavi uljudno vabi odbor.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Zagreb 19. januarja. Poslanca Pavlovič in Pavkovič poslala sta deželnemu zboru izjavi, proseč za svoje obnašanje odpuščanja in z nadaljno prošnjo, naj bi predsednik predlagal, da se njihino izključenje prekličie. To se tudi zgodi.

Razne vesti.

* (50letnica.) V Bruselji bodo letos svečano praznovali 50letnico obstanka železnic v Belgiji. Dotična komisija ukrenila je za svečanost naslednji spored: 1. mejnarodni inženirski kongres, 2. zgodovinski in alegoričen svečanosten sprevid in 3. razstava vseh raznovrstnih stvari tikajočih se železnic.

* (Potres v Sibiriji.) V Irkutsku imeli so 12. t. m. jako močan potres, ponavljajoč se v obilih silnih sunkih.

* (Napad z dinamitom.) V Warminsteru, malem mesteci v Wiltshiru na Angleškem hoteli so zločinci zadnjo sredo zvečer mestno hišo v zrak pognati. Razstrelba ki se je izvršila s strojem, razdrobila je vsa okna mestne hiše in sosednjih poslopij. Druge nezgode ni bilo.

štev. 2. ima naslednjo vsebino: Odlikovanje. Pesen. Zložil Gregorčič. — Dr. Ivan Zlatoust Pogačar, bivši knez in vladika ljubljanski. (Konec.) — Janez Solnce. Zgodovinska novela. Spisal dr. I. Tavčar. (Dalje.) — Večerne pesmi. Česki zložil Vitěslav Hálek, prevel Č. — Iz sazavskih letopisov. Zgodovinski roman. Česki spisal V. Beneš Třebizský, poslovenil — I. r. (Dalje.) — Književno poročilo. I. Letopis Maticе Slovenske za leto 1884. Uredil Evgen Lah. — Naše slike. Tržaška okoličanka. Bohinjsko jezero. — Taki so Nemci. I. — K odnošajem na Hrvatskem. Iz peresa hrvatskega pisatelja. (Dalje.) — Pogled po slovanskem svetu. Slovenske dežele. Ostali slovanski svet. Razne novice.

Narodne-gospodarske stvari.

Kako vzrejati mlada teleta?

Pri vzrejevanju mlade goveje živine se godijo še mnoge napačnosti, ki so dobremu vspehu srečne vzreje zelo na kvar. Marsikateri govedarji puščajo teleta le 4 k večemu 6 do 8 tednov pri materi sesti, potem jih odstavijo in z drugo krmo in nekoliko zrnjem hranijo. Želodec mladih živinčet pa še ni sposoben trdo hrano popolnem prekuhati in prebaviti; zato se pa potem ni čuditi, če teletom mlečno meso s kosti pade in večidel telet skumra in skuštra. Skumrano tele pa se nikdar več popolnem ne popravi in zaostane daleč za svojo pravo vrednostjo, katero je po plemenu dobilo. V mnogih slučajih napade teleta tudi driska, ki včasih dolgo trpi in mnogo lepih živinčet ugonobi.

Ako govedar pa za to skrbi, da se teletu mlečno meso ohrani, tako se bode le redkokedaj primerilo, da se mora tele zaklati. Mleko je v prvi vrsti teletovo, tako je to po naravi vstvarjeno. Krava ne postane zaradi človeka novodobjna. Zakaj pa mlada praseta z vsem, kar je le koli pri rokah, gospodinje hranijo? Ali teletje meso ni toliko vredno, ko prasečje? V prejšnjih časih, ki je meso še dober kup bilo, in živinčoreja še ni imela toliko veljave, kakor dan današnji, se je še smelo nekoliko bolj nemarno v teletoreji postopati, ali danes to ne gre več.

Teletom se ravno ne sme preveč mleka puščati — preveč tudi ni dobro — ali toliko se ga jim mora pustiti, da v rasti in razvitku napredujejo. S 6—8 tedni se smejo od matere proč vzeti, mora se jim še skozi nekoliko časa kravjega mleka od vime na v golidi piti dajati, dokler da so biizu četrta leta stari. To ni nobena pretirana potrata, kajti potrošeno mleko nam teleta v obilni meri povračajo. Od četrtega tedna se jim sme tudi že nekoliko suhe mrve pokladati; žlahtno, dobro seno, nekoliko zdrobljenega ovsu, lanene prge in pi inih tropin. To je najprimernejša krma za mlada teleta. Po pivnih tropinah ali trebarjih le redkokedaj teleta drisko dobijo, jih dobro redijo in so sploh za teleta vse priporočbe vredni. Ko bi pa vendar le driska pritisnila, se mora skrbeti, da se jim brž ko brž ustavi, kajti nob no tele ne raste več, brž ko ga driska napade. S priprostimi domačimi zdravili se s početka da veliko pomagati. Tako jim vsak dan novo zlezeno jajce, kavina žličica ribane krede ali žlica povodene moke velikokrat popolnem pomaga.

Jedna prvih potreb pa uspešno vzrejo mlade goveje živine, kakor tudi vsake druge, je pa snaga. Lepa snaga je pol klaje. Potem se mora večkrat, najbolje vsaki dan gnoj iz hleva pokidati. Pri kmetih, kateri mislijo, da mora gnoj, če ima dober postati, po 3—4 dni pod živino ostati, in da mora vboga živina do kolen v lastnem blatu stati in se po njem valjati, se ni čuditi, če živino razne blezni napadajo. Tudi pri najboljši in obilni klaji v takih razmerah živina ne more lepa biti.

Morda kdo ugovarja, de ne more dosti nastelje priskrbeti, ako se dan na dan gnoj izpod živine izkida. Temu se da odpomagati, ako se vsakokrat slama in druga nastelja z vilami lepo proti jaslim porine, in ko se je hlev pokidal, zopet pod živino nazaj dene in še nekaj suhe nove nastelje nameša, se da snažnost in nastelja oboje v ozir jemati, prvo ohraniti, in z drugo varčno ravnati. Največi kravjeki se morajo dan na dan izpod živine pospraviti. Kdor tako ravna, bode vendar težek in dober gnoj imel, živina leži na suhi nastelji in ostaja zdrava in lepa.

Nadaljna potrebna reč je lepo in prijazno ravnanje z živino. Paziti je treba tudi na to, da se pri teletih ušji merčes ne vgnjezdi in zaredi. Zato je dobro teleta tudi striči, v kar se poslužujejo konjskih škarij, t. j. škarij, s katerimi konje strižejo. Živinčeta dobijo svetlejšo barvo in vidno prospevajo.

Hrana telet naj je do jednega leta tako močna, kolikor mogoče. Kdor tukaj skupuje, ta je na nepravem mestu varčen. Vsak, kdor mlado govejo živino vzreja, naj nikdar in nikakor ne skupuje s tako imenovano krepilno hrano. Živinčeta postanejo pri taki hrani bolj tenka, dobijo okrogel trebuh in za to tudi ni dobro, mlada živinčeta z zeleno klajo krmiti. Govedar, kateri na povedani način svojo živinico vzreja, bode tudi več veselja na tej stroki gospodarstva doživel. on jej bode tudi od drugih strani več skrbi in pozornosti obračal in več dobička iz nje si naklanjal, kar mu bode pomagalo druge slabe dohodke s tem nadomestiti in si svoje stanje kolikor mogoče vzboljšati. Sploh je treba na živinorejo vso skrb in pozornost obračati. „Slov. Gosp.“

Darila za „Narodni Dom“.

Presek	12908	gld	61	kr.
Vsled licitacije pri veselici „Slavca“ v Ljubljanski Citalnici	20	36	33	33
Iz pušice v gostilni Auerjevi	10	33	—	—
Mestna rada v Jičini	10	—	—	—
Občina v Ribnici	10	—	—	—
Mesto Smichov	25	—	—	—
Tom. Obščinski v Jaroslavu	1	—	—	—
Obec. Karliška	10	—	—	—
Iz pušice pri g. Gregorji Lahu v Loži	3	20	—	—
Iz pušice v Citalnici v Loži	3	80	—	—
Mesto Varaždin	10	—	—	—
Flma A. Lavrenčič v Postojini	8	—	—	—
Josip Pogačnik, uradnik južno železnice v Boenu	8	—	—	—

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Valentin Kolencec nabral na Konšekovem kegljišči v Trojanah	1	gld.	20	kr.
Iz pušice v gostilni g. Valentina Kolencec v Čemšeniku	3	25	—	—
Slavoj Jenko v Podgradu prostovoljni prinos za čas od 1. januarja 1884 do 1. januarja 1885	12	—	—	—
Ivan Brinšek, zastopnik banke „Slavije“ v Trnovem	8	49	—	—
Henrik Erler v Lincenu	1	—	—	—
V bralnem društvu v Selcih dne 28. decembra 1884 pri tomboli nabranih	3	50	—	—
Bralno društvo v Proseku	1	05	—	—
Vesela družba na Igu „pri Jelenu“	1	—	—	—
Iz pušice pri g. Antonu Plešnerji in Janezu Berči	—	65	—	—
Vaclav Dvořák, farar v Bukovsku	—	20	—	—
Dr. G. Bickell, profesor v Inomostu	3	—	—	—
Vinc. Dvořáček v Kosteletu	2	—	—	—
Vkupe	131.5	gld.	64	kr.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
17. jan.	7. zjutraj	738.41 mm.	+ 0.4° C	sl. vzh.	obl.	2.60 mm.
	2. pop.	738.08 mm.	+ 2.4° C	sl. svz.	obl.	dežja.
	9. zvečer	739.02 mm.	+ 1.4° C	sl. svz.	obl.	—
18. jan.	7. zjutraj	739.70 mm.	+ 1.8° C	z. vzh.	obl.	—
	2. pop.	741.24 mm.	+ 2.1° C	sl. vzh.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	743.56 mm.	+ 1.6° C	sl. vzh.	jas.	—

Srednja temperatura obeh dnij je znašala + 1.4° in + 0.8°, za 0.7° in 2.8° nad normalom.

Dunajska borza

dné 19. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	83	gld.	—	kr.
Srebrna renta	83	80	—	—
Zlata renta	106	20	—	—
5% marcna renta	98	25	—	—
Akcije narodne banke	863	—	—	—
Kreditne akcije	301	50	—	—
London	123	70	—	—
Napol	9	78	—	—
C kr cekini	5	74	—	—
Nemške marke	60	35	—	—
4% državne srečke iz l. 1854	250	127	—	—
Državne srečke iz l. 1861	100	171	—	—
4% avstr. zlata renta, davka prosta	105	90	—	—
Ogrska zlata renta 4%	96	20	—	—
4% papirna renta 5%	91	75	—	—
5% štajerske zemljišče odvez obliq	104	—	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100	116	50	—
Zemlj. obliq avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122	25	—	—
Prior obliq Elizabetine zapad. železnice	112	—	—	—
Pror. obliq Ferdinandove sev. železnice	105	40	—	—
Kreditne srečke	100	175	50	—
Rudolfove srečke	10	19	51	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	99	25	—
Tramway-društ. velj. 170 gld a v.	214	25	—	—

Št. 7615 l. 1884.

(37—1)

Razglas.

Za napravo vino- in sadjerejske šole na Dolenjskem išče se primerno posestvo.

Vsled sklepa deželnega zbora kranjskega dné 14. oktobra l. 1884. se bode za napravo vino- in sadjerejske šole na Dolenjskem kupilo, oziroma v najem vzelo primerno posestvo, katero naj ima okoli 8 oralov vinogradov, ali vsaj 5 oralov vinogradov in blizu 3 orale za nasaditev novih vinogradov pripravnega sveta, potem okoli 2 oralu sadnih in zelenjadnih vrto, — 10 do 15 oralov njiv in travnikov, in gozda za domačo potrebo, zraven tega hišo in gospodarska poslopja, kolikor jih je za šolo treba.

Lastniki takih posestev, katera so v ugodnem kraji za vino- in sadjerejo in blizu kakega mesta ali večjega selišča, naj pošljejo svoje na kolek 50 kr. spisane ponudbe, katerim imajo priložiti katastralne mape in posestne pole v natančnim popisom posestva vred, zlasti hišnega poslopja glede stavbine kakovosti, velikosti in števila prostorov za stanovanje in z naznanilom najnižje kupne cene, oziroma najemščine

do 31. marca l. 1885

podpisanemu deželnemu odboru.

Od deželnega odbora kranjskega, v Ljubljani, dné 15. januarja 1885.

Priznано nepokvarjene, izvrstne

voščene sveče

izdelujejo (750—12)

P. & R. Seemann v Ljubljani.

Hiša.

V trgu Vtjavskem proda se zidana, z opeko krita, deloma novo zidana, na leto okolo 400—450 gld. obrestij nesoča, za vsaktero kupčijo, kakor tud gostilno jako pripravna hiša, z mnogimi sobami, hlevi in jako lepim hišnim vrto, borjačo in gojzdnimi pravicami. Cena jej je 5050 gld.

Ponudbe naj se pošiljajo g. Josipu Prosenecu, glavnemu zastopniku „Aziende“ v L. ubljani. (38—1)

Velika partija 1 (788—77)

ostankov sukna

(po 3—4 metre, v vseh barvah, za polno možko obleko. pošilja po poštne povzetji, ostanek po 5 gld.)

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati. Uzorci proti pošiljati marks za 10 kr.

Zoper jetiko!

Radgostski univerzalni čaj

in rožnovski maho-rastlinski celtilčki,

priporočajo se posebno za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolečine, posebno za sušico, želodčno slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v prepričanje.

G. lekarnarju J. Seichertu v kopelji Rožnavi. Prosim pošljiti mi s poštne povzetjem 3 zavitke svoj ga mnogo slavljenega čaja zoper kašelj in škatljice maho-celtilčkov pod naslovom: baron Badenfeld v trgu Rosswald.

G. lekarnarju J. Seichertu v kopelji Rožnavi. Dasi tudi nisem več tako bolan kakor preje, ker opravljam zopet svojo dožnost, nečem vendar biti brez Vaših skušenih zdravil, ker bi zimo komaj še preživel, da jih nisem rabil. Trešnje moje bo ezni čutim zjutraj samo se veliko sušo v grlu in prsi me peče, a če rabim Vaš čaj ali Vaše celtilčke, odleže mi takoj. Ker mi je obojega zmanjkalo, izvolite mi takie poslati s poštne povzetjem dva zavitka radgostskega univerzalnega čaja in 6 škatljic rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov. Z vsem spoštovanjem ostajem Vašemu blagorodju udati.

Hubert Zelinka,

župnik v Objetavi na Moravskem.

Vaše blagorodje!

Izvolite mi s poštne povzetjem poslati za priloženo vsoto 6 gld. 10 kr. 3 zavitke radgostskega univerzalnega čaja in 6 škatljic rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov. To izvrstno zdravilo mi jako godi in upam, da koristi tudi drugim.

Z visokim spoštovanjem

J. N. Šafranek,

vikar frančiškanski v Turnavi (Češko).

Vaše blagorodje!

(136 1)

Pošljite mi s poštne povzetjem 1 zavitek svojega toliko hvaljenega radgostskega univerzalnega čaja in 1 škatljico rožnovskih celtilčkov z navodlom za rabo s poštne povzetjem. Udati Kovač, profesor. V Mariboru, dué 12. februarja 1872.

Od tega po zdravniške razložbi in predpisih pripravljene čaj, večaj za 1 dnevno rabo pripravljene paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna originalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posebe.

Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtilčki dobivajo se vedno le v lekarni J. Seichertu v Rožnavi na Moravskem, in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštne povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarni: W. Mayr v Ljubljani, W. König v Mariboru, S. Mittelbach in J. Cejbeč v Zagrebu, Barmherzige Brüder in A. Nedved v Gradcu, A. Marek in J. Kupferschmid v Celju, O. Russheim v Liptovci, Carl Grabacher v Murau, J. Illing v Rotenmanu, W. Thurnwald v Celovci.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materialnega blaga.

Doktor Horstova jedino prava voda za oči, pripravljena natanko po starem rodbinskem receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči, pripravna je za okrepljenje in vzdržanje vida v vsake starosti; v kratkem ozdravi ne da bi bolnika motila v njegovem poklicu, frišni ali stari prisad na očeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi situo solzenje.

Izvirna steklenica z navodlom za rabo velja 70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava se dobi samo naravnost iz lekarne v kopeljski Rožnavi.

Rožnovski cvet za živce, hitro in trajno ozdravlja pučko, trganje po udih in vsake vrste slabost v živcih in kitah, Izvirna steklenica 70 kr. av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se dobi samo naravnost iz lekarne v Rožnavi (Moravska). (770—7)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.